

KULTUREN

A person wearing a high-visibility yellow and blue jacket and black gloves with red accents is kneeling on the ground, working at an archaeological excavation site. The ground is dark and appears to be a mix of soil and rock. The person is looking down at the ground, possibly examining a feature or artifact. The background is a large, dark, textured surface, likely a wall or a large excavation pit.

Kv Sankt Måns 4

Lund, fornlämning nr 73:1,
Lunds kommun, Skåne
Arkeologisk förundersökning 2015

2015:14

AJA GULDÅKER

KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE

Innehåll

Inledning	3
Fornlämningsmiljö	5
Tidigare arkeologiska iakttagelser.....	9
Genomförande och resultat.....	11
Förslag för fortsatta åtgärder.....	13
Sammanfattning	13
Administrativa och tekniska uppgifter	14
Referenser.....	15
Bilagor	15
<i>Bilaga 1. Planritning</i>	<i>16</i>
<i>Bilaga 2. Södra sektion</i>	<i>17</i>
<i>Bilaga 3. Västra sektion.....</i>	<i>18</i>
<i>Bilaga 3. Västra sektion.....</i>	<i>18</i>
<i>Bilaga 4. Norra sektion.....</i>	<i>19</i>
<i>Bilaga 5. Östra sektion.....</i>	<i>20</i>
<i>Fyndlista.....</i>	<i>22</i>

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73:1, med platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna.

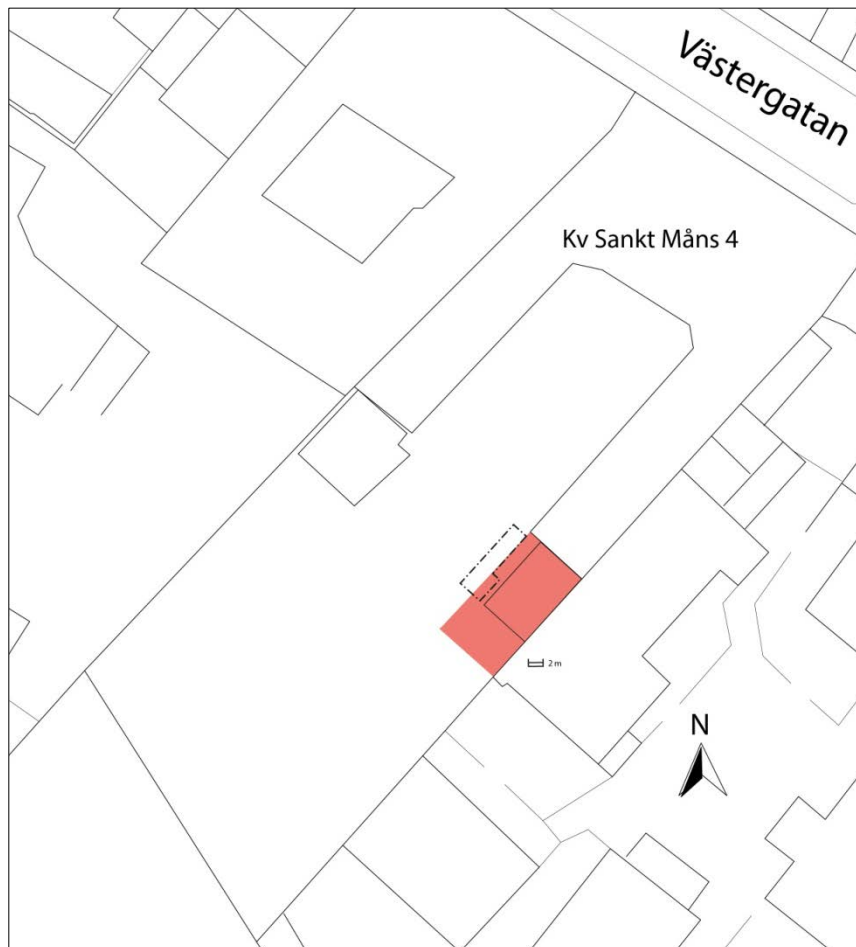
Inledning

Bedroth Fastigheter AB avser att uppföra en tillbyggnad av ett flerbostadshus inom fastigheten Sankt Måns 4, Lund. Tillbyggnaden planeras till 5,00x8,50 m och i två plan. Grundläggningen ska vara platta på mark och schaktdjupet beräknas till 0,45 m. På platsen finns idag ett uterum. Inför byggnationen genomförde Kulturen en översiktlig arkeologisk förundersökning enligt Länsstyrelsens beslut (lst.dnr:431-27281-2014). Förundersökningsområdet är beläget inom Lunds medeltida stad, fornlämning Lund 73:1.

Syftet med den översiktliga förundersökningen var att klargöra fornlämningssituationen inom det aktuella området. Förundersökningen skulle ge svar på om byggnaden kan uppföras ovanpå fornlämningen utan att den kommer till skada och i så fall på vilka villkor detta kan genomföras.

Ambitionsnivån i ärendet är anpassat till behovet av ett fullgott planerings- och beslutsunderlag för Länsstyrelsens fortsatta handläggning av ärendet enligt 2 kapitlet kulturmiljölagen (1988:950 – KML). Resultatet är även ett underlag för Länsstyrelsens förfrågningsunderlag inför en eventuell fördjupad förundersökning samt ett underlag för

övriga undersökare vid ett eventuellt anbudsförfarande. Resultatet ska också vara ett planeringsunderlag för sökandes vidare planering.

Figur 2. Förundersökningsschaktet i förhållande till befintlig (svart linje) och planerad bebyggelse (röd markering) i kv Sankt Måns 4, Lund.

Fornlämningsmiljö

Kv Sankt Måns är beläget i den sydvästra delen av Lunds medeltida stadsområde. Kvarteret begränsas av Västergatan i norr, Sankt Mångsgatan i öster, Svanegatan i söder och Nygatan i väster. Området var tidigare större till ytan, kv Sankt Måns, nuvarande kvarteren Rosengården, Banmästaren och södra delen av kv Armaturen var ett sammanhängande kvarter. I samband med anläggandet av järnvägen på 1800-talet styckades västra delen av kvarteret av och Nygatan anlades (Bevaringskommittén 1981 s 154). Kvarteret ligger i en naturlig sluttning från norr mot söder (Andrén 1980 s 28). Kvarteret är namngivet efter den medeltida sockenkyrkan Sankt Måns, vilken var belägen söder om kvarteret. Kyrkan omtalas första gången år 1304 men den har inte påträffats arkeologiskt, utan är endast känd genom skriftliga källor (Blomqvist 1951 s 226). Gravar från kyrkogården tillhörande Sankt Månskyrkan har påträffats vid flera olika tillfällen.

Kunskapen om kvarterets utseende och utnyttjande före 1800-talet är begränsad. De äldsta kartorna visar ingen bebyggelse och på Espmans karta från 1780-talet finns ett antal gårdar markerade vid Sankt Mångsgatan och Västergatan (André och Högstedt 1990). Västra delen av kvarteret låg troligen obebyggd och utnyttjades för odling (Bevaringskommittén 1981 s 155).

Fotografier från år 1918 från fastigheten nr 14, belägen strax söder om kv Sankt Måns 4, visar en låg bebyggelse med stora odlingsbara ytor med fruktträd (figur 3). På Ragnar Blomqvists kvarterskarta över Sankt Måns, som upprättades kring 1950-talet, indikeras att de centrala fastigheterna, däribland nr 4, hade stora bakgårdar och troligen liknande markutnyttjande (figur 4). Det innebär att bakgårdsmiljöerna kan ha legat obebyggda under lång tid, vilket medför att det i högsta grad kan finnas välbevarade medeltida strukturer under markytan.

År 1885 uppfördes nuvarande gathus i tegel med flyglar, av byggherre timmergesäll L. Lindeblad. Mot gatan fick fasaden en nyrenässansfasad i rött maskinslaget tegel med ornament i grå cementputs. I Bevaringskommitténs skrift uppges det finnas en stor trädgårdstomt på fastigheten (figur 5, Bevaringskommittén 1981 s 157).

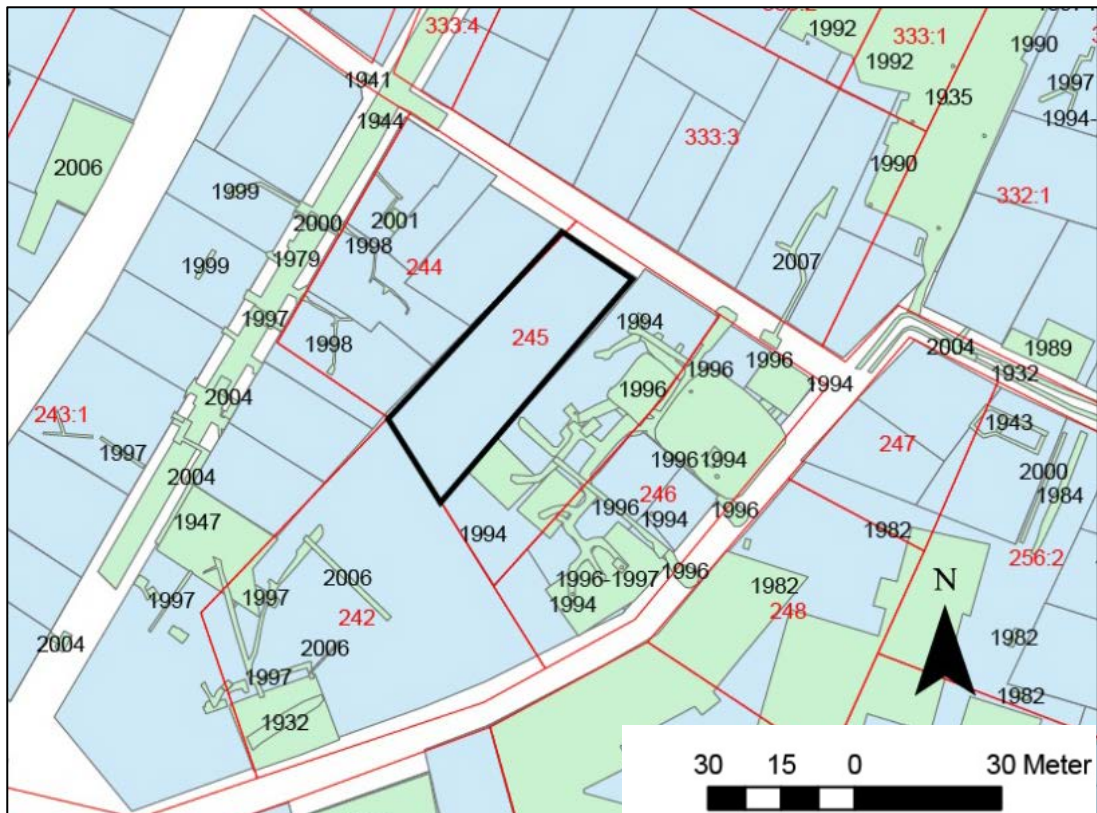
Figur 3. Fotografi från år 1918 från Kv Sankt Måns 14 beläget sydöst om aktuell fastighet. Bilderna visar på väl tilltagna odlingsytor samt fruktträd intill en byggnad i vinkel, vilket kan antyda kvarterets utformning innan det började uppföras en högre bebyggelse under 1800-talets slut. Fastigheterna på nr 14 uppfördes år 1816 (Kulturens LA-arkiv).

Figur 4. Ragnar Blomqvists inventeringskarta över kv Sankt Måns kring 1950-talet, vilken bygger på en karta upprättad år 1929 av Stadsingenjören. På stadsingenjörens karta finns en förlängning på båda flyglar till byggnaden i kv Sankt Måns 4 (svarta pilar), medan Blomqvist endast har markerat en del av den ursprungliga längan på kartan, vilket kan tyda på att delar av fastigheten rivits mellan år 1929 och 1950-talet. Kulturens LA-arkiv.

Figur 5. Ett fotografi från år 1937 visar en bakgårdsmiljö utan bebyggelse till fastigheten kv Sankt Måns 4. Fotografiet taget från sydöst (Kulturens LA-arkiv).

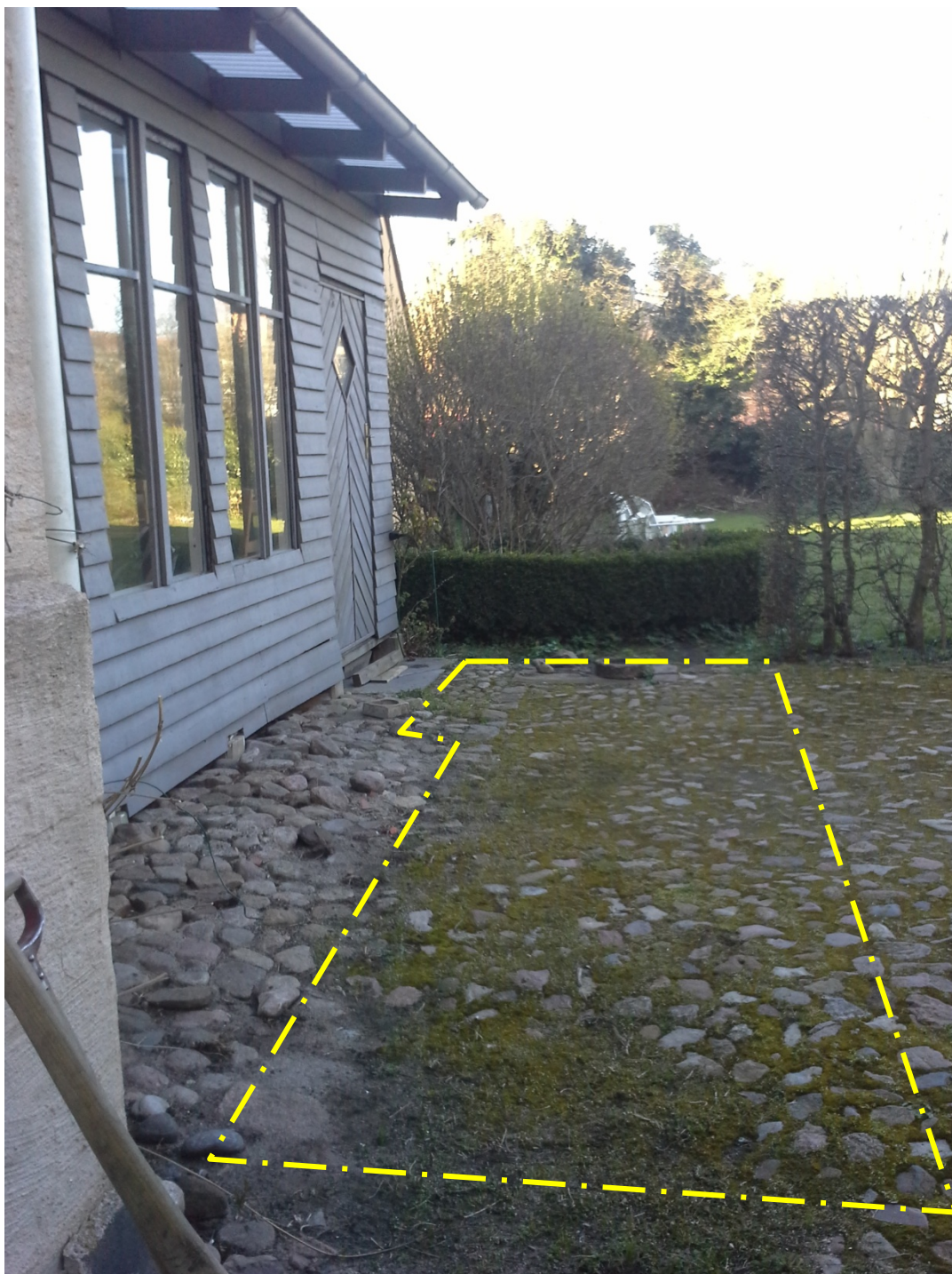

Figur 6. De röda linjerna och siffrorna visar hur tomtindelningen var inrättad år 1500 i kv Sankt Måns, efter Andrés tomtrekonstruktion (Andrés 1984). De blå markeringarna är dagens fastighetsindelning och den svarta ramen kv Sankt Måns 4. Den svarta texten är årtal då områden i kvarteret undersöktes arkeologiskt, och omfattningen av ingreppen markeras med grönt. Markeringarna behöver dock inte innebära att platserna schaktades ner till moränen utan kulturlager kan finnas kvar (ur Kulturens stads-GIS)

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Nedan presenteras samtliga arkeologiska undersökningar som genomförts i kvarteret Sankt Måns och dess närmaste omgivning. Uppgifterna baseras på arkivmaterial i Kulturens LA-arkiv, samt rapporterade undersökningar.

Fastighet	Typ av undersökning, årtal	Resultat
Kv Sankt Måns 1	Ledningsgrävning, 1941	1,5 m till gul moränlera.
Kv Sankt Måns 15	Grundgrävning, 1932	Exploateringsytan omfattade 265 m ² medan den arkeologiskt undersökta ytan omfattade ca 70 m ² . Undersökningen omfattande grundsulor, schaktades ner till steril moränlera. Överst knadder- och stenskrävlager ner till 0,15 m djup, därunder trädgårdsmylla. De undre 0,30-0,40 m bestod av raseringsmaterial. På ett djup av 0,80-0,95 m framkom en avskrädestunna, fylld med gödsel, samt en välbehållen stenläggning som tolkades vara en äldre gata. En träskodd brunn med överkant 1,40 m under dagens marknivå påträffades.
Kv Sankt Måns 15-16	Grävningsarbeten 1939	0,45 m under markytan påträffades ett antal gråstenar, vilka tolkades som en möjlig husgrund,.
Kv Sankt Måns 16	Lösfynd 1939	Sandstensskulptur.
Kv Sankt Måns 16	Grundgrävning 1947	En vaktmästarbostad byggdes, och kulturlagertjockleken var mellan 1-1,50 m med en stratigrafisk sekvens som utgjordes av fyllning, mylla och gul moränlera.
Kv Sankt Måns 17	Schaktning 1964	Vid schaktningar inne på gården konstaterades moränleran på 1,10 m djup,
Kv Sankt Måns 21	Förundersökning 1997	I samband med grävning för spill- och dagvattenledningar, på 1,40 m djup, fanns vad som föreföll vara en medeltida stensättning. I väster fanns från 0,50-1,70 m djup intakta kulturlager. De undre delarna av schakten var välstratifierade. Det påträffades också keramik, såväl svartgods av östersjötyp, som av angloskandinavisk formtyp (Larsson 1997 s 6).
Kv Sankt Måns 5-13	Förundersökning 1994	Tre schakt grävdes och kulturlagertjockleken var i genomsnitt 1,30-1,40 m. På 0,40 m djup påträffades ett kraftigt myllat kulturlager mellan 0,40-1,00 m tjockt, utan urskiljbar lagerstruktur. Kulturlagren var genomgående torra, utan bevarade organiska inslag. Endast i ett av schakten noterades en tydligare stratifiering. Det påträffade fyndmaterialet vittnade om aktiviteter från tidigmedeltid fram till modern tid. I botten av de tre schakten konstaterades även tidigmedeltida bebyggelseämningar i form av gropar, syllstenar och stolphål (Carelli & Larsson 1994).
Kv Sankt Måns 5-13	Undersökning 1996-1997	21 schakt grävdes med en sammanlagd längd av 500 löpmeter. Djupet var mellan 0,50-2,85 m. Vid schaktningen påträffades yngre lämningar i form av grundmurar och raseringslager från sent 1800-tal. I botten av schakten fanns medeltida lämningar i form av gropar, stolphål och tomtrännor. Ett omfattande hantverksavfall påträffades och en yta av 18 m ² intensivundersöktes. Ett gropsystem med medeltida ben- och hornhantverksavfall påträffades också (Goksör 1997).

Figur 6. Området för förundersökning var beläget i linje med befintlig byggnad och utmed ett mindre trädgårdsrum på plintar. Fotografiet är taget från norr.

Genomförande och resultat

Inför en nybyggnation i kv Sankt Måns 4, Lund, genomfördes en arkeologisk förundersökning. Ett schakt om cirka 5,50 löpmeter förlades längs med ytan för den planerade nybyggnationen för att klargöra fornlämningsituationen i området (figur 6, bilaga 1). Förundersökningen skulle ge svar på om byggnaden kan uppföras ovanpå fornlämningen, utan att den kommer till skada och i så fall på vilka villkor detta kan genomföras.

Förundersökningsschaktet förlades i en sned nordsydlig orientering i förlängningen av den befintliga byggnaden, uppförd år 1885. Idag finns ett mindre trädgårdsrum på plintar på platsen och schaktet förlades något väster därom (figur 6, bilaga 1). En tegelmur påträffades cirka 0,20 m under befintlig kullerstensbeläggning, vilket medförde att schaktet flyttades något västerut. Tegelmuren stod på ett fundament av natursten och vinkeln på muren tyder på att det troligen varit en förlängning av befintlig byggnad från år 1885 (bilaga 5). De röda tegelstenarna var maskinslagna och påträffades i flera skift (figur 7). Sannolikheten är stor att ytterligare lämningar efter byggnaden finns kvar österut, där nybyggnationen är planerad. Däremot kan det finnas välbevarade medeltida lager på en ytligare nivå söderut då tidigare bebyggelse inte bör ha sträckt sig mycket längre söderut än vad förundersökningsschaktet var förlagt (figur 2). Murlämningarna fortsatte till 1,10 m djup, och botten av muren låg ovanpå ett äldre välbevarat odlingslager.

I den södra delen grävdes schaktet ner till moränleran, vilken påträffades på ett djup av 2,00 m (bilaga 3 och 5). I moränleran framkom en plundrad syllstensgrund orienterad i östvästlig riktning, samt en tomträna med samma orientering. Syllstensgrunden hade blivit plundrad och endast avtrycken efter stenarna fanns kvar. Fyllningen i den plundrade syllstensgrunden innehöll lera och tegelkross samt slaktavfall i form av djurben. Förekomsten av tegelkross i den plundrade syllstensgropen indikerar att återfyllningen bör ha skett efter 1200-1300-talet då tegel fanns tillgängligt.

Omedelbart norr om den plundrade syllstensgrunden påträffades en tomträna där tegelkross endast återfanns överst i fyllningen liksom keramik av typen yngre rödgods, samt en handsmidd spik. Fyllningen i rännan, som förutom övre delen av fyllningen, var fri från tegelkross, kan tyda på att det förekommit en tidigmedeltida hävd av tomtmarken och att tomten även omfattat en gårdsbebyggelse, vilket den plundrade syllstensrännan antyder. Rännan var nedgrävd i moränen till ett djup av 2,7 m (bilaga 3).

Ovanpå syllstensgrunden och tomtränan dokumenterades en äldre markhorisont med odlingskaraktär, där jorden var förbättrad med träkol och grus. Ytterligare ett odlingslager påträffades ovanpå den äldre markhorisonten, där den övre delen av fyllningen var omblandad och troligen brukad upp i 1600-1700-talet då det påträffades både porslin och skaft från kritpipor däri. Även i detta kulturlager fanns inslag av medveten jordförbättring, i form av en mängd träkol och finkornig sand (bilaga 3).

Figur 7. Johan Wallin dokumenterar östra sektionen med delar av muren från tidigare bebyggelse. Fotografiet taget från norr.

Förslag för fortsatta åtgärder

Bedroth Fastigheter AB har planer på att uppföra en tillbyggnad i två våningar i den östra delen av fastigheten Sankt Måns 4, Lund. Byggnaden planeras bli 43 m² stor och grundläggas med platta på mark för att möjliggöra ett bevarande av de underliggande kulturlagren. Angett grundläggningsdjup är endast 0,45 m, och om den planerade exploateringen omfattar detta eller ett mindre borttagande kan en arkeologisk insats begränsas till schaktningsövervakning med dokumentation. Inga ritningar har presenterats över planerade ingrepp för grundläggning och ledningsdragningar, ej heller för byggnadens grundtryck. Ärendet bör följas upp antikvariskt.

Kulturlagermäktigheten på platsen var större än vad som antagits utifrån tidigare arkeologiska iakttagelser i området och kulturlagren på den östra sidan var välbevarade från ett djup av 1,00 m ner till en nivå av minst 2,00 m där steril moränlera framkom. På den södra sidan samt den västra framkom välbevarade kulturlager från ett djup av cirka 1,00 m som tyder på att det i samband med 1800-talets sena bebyggelse har påförts en mängd massor för att jämna ut ytan och för att bygga upp ett bärlager för en gårdsplan.

Sammanfattning

Inför en nybyggnation på kv Sankt Måns 4, Lund genomfördes en arkeologisk förundersökning. Ett schakt om cirka 5.50 löpmeter förlades längs med sträckningen för den planerade nybyggnationen för att klargöra fornlämningsituationen i området. Förundersökningen skulle ge svar på om byggnaden kan uppföras ovanpå fornlämningen utan att den kommer till skada och i så fall på vilka villkor detta kan genomföras.

Förundersökningsschaktet förlades i syd-nordlig orientering i anslutning till befintlig byggnad uppförd år 1885. På platsen står idag ett mindre trädgårdsrum på plintar och schaktet förlades något väster därom.

I den södra delen av schaktet påträffades moränlera på ett djup av 2,00 m. Nedgrävd i moränleran påträffades en plundrad syllstensgrund i öst-västlig orientering och endast groparna efter stenarna fanns kvar. Omedelbart norr om syllstensgrunden påträffades en tomträna. Tomtrännen kan tyda på en tidigmedeltida hävd av tomtmarken, vilket även en gårdsbebyggelse antyder.

Ovanpå syllstensgrund och tomträna dokumenterades en äldre markhorisont med odlingskaraktär i välbevarat skick. Ovanpå detta ett omfattande odlingslager som var märkbart omblandad framför allt längst upp och troligen använd upp i 1600-1700-talet. Sammanfattningsvis kan det konstateras att efter att den tidigmedeltida bebyggelsen fallit ur bruk har området istället tagit i anspråk för odling ända upp i historisk tid och på ett djup av minst 1,00 m finns välbevarade medeltida kulturlager.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-27281-2014	Fornlämning nr/art	RAÄ 73:1
Socken/stad	Lund	Socken-/Stadsnr	1298
Landskap	Skåne	Län	Skåne
Kommun	Lund	Trakt/kvarter/fastighet	Kv Sankt Måns 4
Typ av exploatering	Nybyggnation		
Uppdragsgivare	Bedroth Fastigheter AB		
Typ av undersökning	FU		
Ansvarig institution	Kulturen		
Fältarbetsledare	Aja Guldåker		
Övrig personal	Johan Wallin		
Fältarbetstid	20150420 - 20150421		
Fälttid			
Arkeolog	16 h		
Maskin	-		
Undersökningens omfattning			
Yta	7 m ²		
Kubik	11 m ³		
Schaktmeter	-		
Kostnad för arkeologi			
Projektledning	4x750 SEK=3 000 SEK		
Fältarbete	16x750 SEK=12 000 SEK		
Rapport	24x750 SEK=18 000SEK		
Analys	-		
Övrigt	-		
Summa:	33 000 SEK		
Kostnad övrigt			
Maskiner	8 625 SEK inkl. moms		
Konservering	2 438 SEK inkl. moms		
Övrigt	200 SEK		
Summa	11 263 SEK		
Summa, faktisk	44 263 SEK inkl. moms		
Summa, beslutad	45 100 SEK exkl. moms		
Fyndmaterial (förvaring m.m.)	KM94451:1-9, förvaras efter fyndfördelning på Kulturens magasin Diabasen.		
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen		
Ritningar, dokumentation	4 st A3-ark: 1 planritning skala 1:20, 3 sektionsritningar skala 1:20		
Foto	17 digitala fotografier		
Analys	-		
Övriga upplysningar	-		

Referenser

André, A & Högstedt, C. 1990. Kartornas Lund. 1580-talet till 1950. Gamla Lund Förening för Bevarande av stadens minnen. Årskrift 72. Lund.

Andrén, A. 1980. Lund. RAÄ & SHM rapport. I: *Medeltidsstaden 26*. Göteborg.

Andrén, A. 1984. Lund. Tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning. I: *Medeltidsstaden 56*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.

Bevaringskommittén, 1981. *Lunds stadskärna. Bevaringsprogram, Clemens och Drottens rotar*, Trelleborg.

Blomqvist, R. 1951. *Lunds historia. 1 Medeltiden*. Lund.

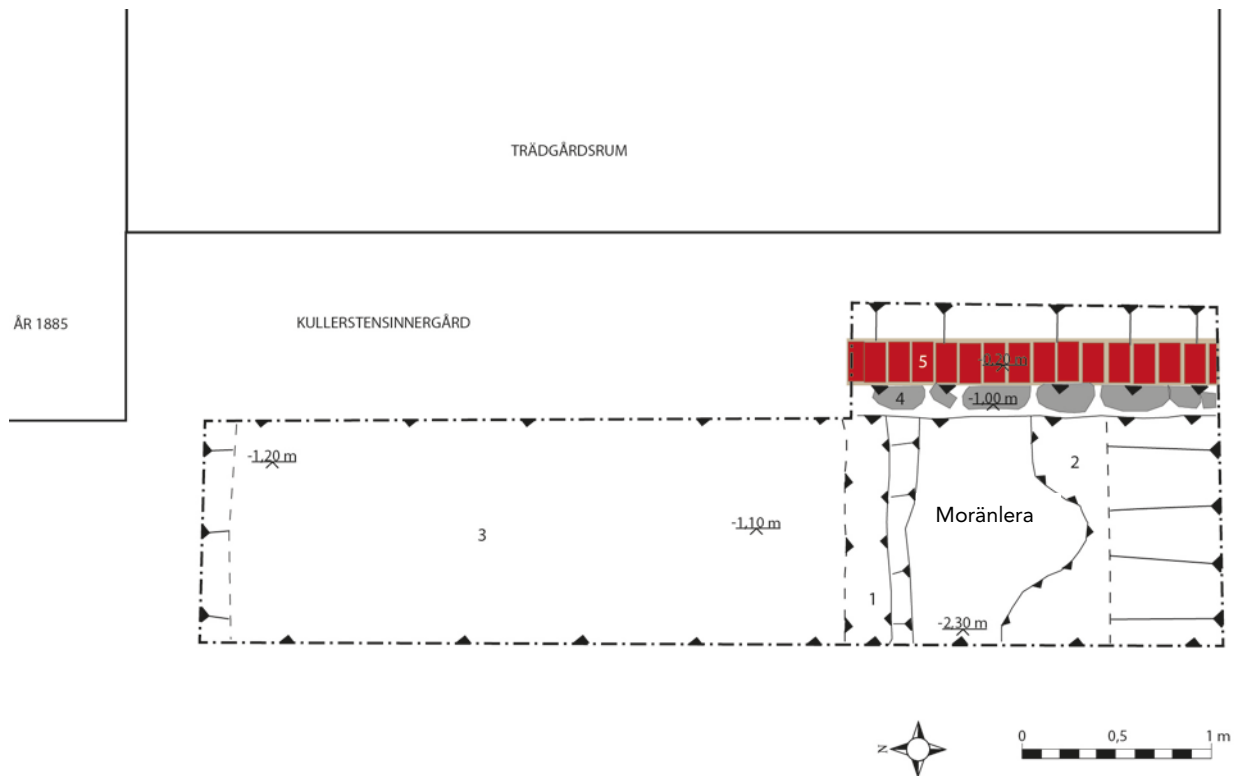
Carelli, P. & Larsson, S. 1994. Kv S:t Måns nr 5-13, Lund. Arkeologisk förundersökning 1994. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 3*. Kulturen, Lund.

Goksör, S. 1997. Kvarteret S:t Måns 5-13, Lund. Arkeologisk undersökning 1996-1997, Lunds kommun, Skåne. *Arkeologiska rapporter från Lund, nr 22*. Kulturen Lund.

Larsson, S. 1997. Kv Galten 9, Kv S:t Måns 21 och Kv Katedralskolan 8, Lund. Arkeologisk förundersökning för kontroll av ledningar inom Vårfruskolan, Parkskolan och Katedralskolan 1997. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 51*. Kulturen, Lund.

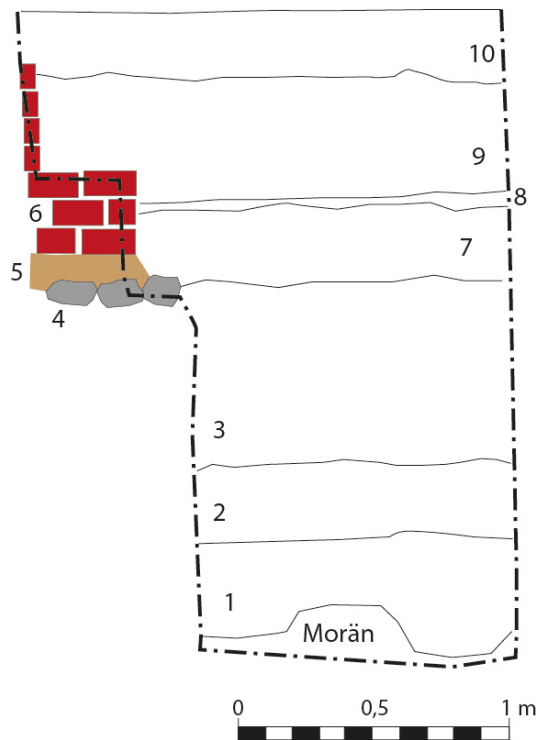
Bilagor

1. Planritning
2. Södra sektion
3. Västra sektion
4. Norra sektion
5. Östra sektion
6. Fyndlista

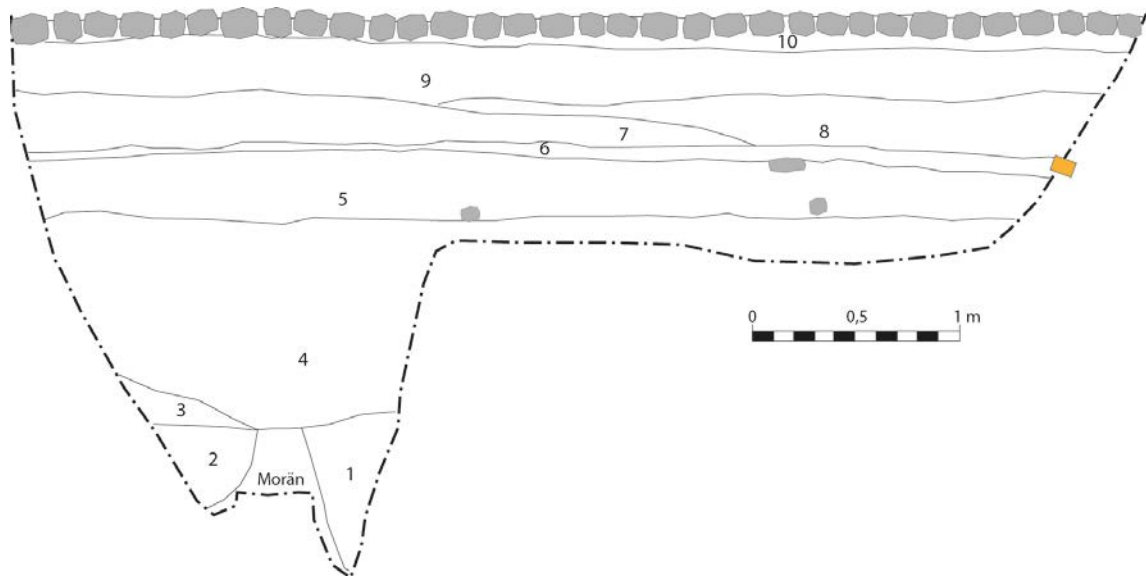
Bilaga 1. Planritning

1. Tomträna orienterad i östvästlig riktning
2. Plundrad syllstensrad från en byggnad med östvästlig orientering
3. Grå fet, finkornig och något fuktig och organisk, kompakt lera med inslag av träkol, kalkprickar, enstaka tegelbitar och djurben. Äldre markhorisont och odlingsjord, påförd.
4. Stengrund till byggnad uppförd i rött tegel, troligen sent 1800-tal. Ovanpå stenarna men under tegelmuren dokumenterades finkornig sand som kan ha använts som ett dränerande bärlager.
5. Mur i rött tegel och med grovkornig cementfog. Muren har troligen tillhört en byggnad som tidigare varit sammanfogad med byggnaden i norr uppförd år 1885.

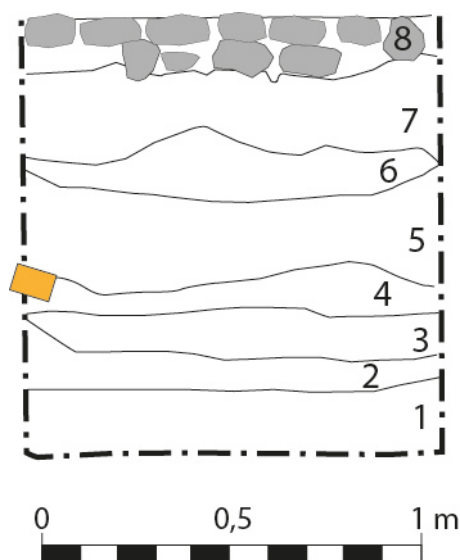
Bilaga 2. Södra sektion

1. Ljusgråbeige grusig, torr finkornig lera, något organisk, kompakt med inslag av träkol och fåtal inslag av tegelkross och djurben. Fyllning i plundrad syllstensrad.
2. Grå, fet, finkornig och något fuktig kompakt lera med inslag av träkol, kalkprickar, enstaka tegelbitar och djurben. Utjämningslager som kom att fungera som markhorisont.
3. Grå, fet, finkornig och något fuktig, kompakt lera med rikligt inslag av träkol, kalkprickar, tegelbitar och djurben. Äldre markhorisont och påförd odlingsjord.
4. Stengrund till byggnad uppförd i rött tegel. Troligen sent 1800-tal. Ovanpå stenarna men under tegelmuren dokumenterades finkornig sand som kan ha använts som ett dränerande bärlager.
5. Finkornig, torr ljus sand. Möjligen dräneringslager för tegelmur.
6. Mur i rött tegel med grovkornig cementfog. Muren har troligen tillhört en byggnad som varit sammanfogad med befintlig byggnad, uppförd år 1885.
7. Grå, fet lera med inslag av grus, tegel, träkol, kalk och kalkbruk. Bärlager för gårdsplan till 1800-talsbebyggelsen på fastigheten. Fynd av keramik av typen yngre rödgods och stengods.
8. Rött och gult tegelkross, något grovkornigt. Markbeläggning för gårdsplan.
9. Beigebrunt, grovkornigt och torrt lager med grus och lera, tegelstenar och sten. Kompakt till poröst, magert till fett. Utjämningslager ovanpå 1800-talsbebyggelsen.
10. Grus och sten, bärlager till kullerstensinnergården. Södra sektion är riktad mot trädgården som har gräsmatta.

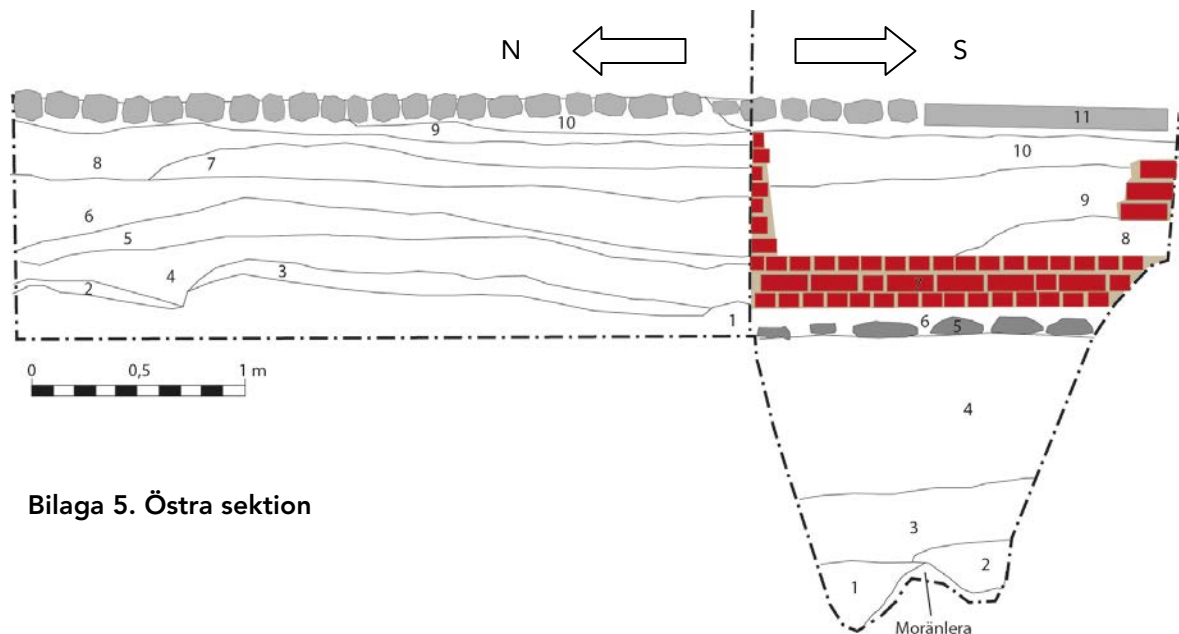
Bilaga 3. Västra sektion

1. Grå, fet, något organisk och mycket kompakt, fuktig och finkornig lera. Grundvattnet tränger igenom i botten. Inslag av stora träkol, mycket djurben samt enstaka sten. Tegelbitar i toppen av fyllningen. Fyllning i tomträna med östvästlig orientering.
2. Ljusgråbeige, grusig, torr, finkornig lera, något kompakt med inslag av träkol och fåtal inslag av tegelkross och djurben. Fyllning i plundrad syllstensrad.
3. Grå, fet, finkornig och något fuktig och organisk, kompakt lera med inslag av träkol, kalkprickar, enstaka tegelbitar och djurben. Äldre markhorisont och utjämningslager.
4. Grå, fet, finkornig och något fuktig kompakt lera med rikligt inslag av träkol, kalkprickar, tegelbitar och djurben. Äldre markhorisont och odlingsjord, påförd.
5. Grå, fet lera, något organisk med inslag av grus, tegel, träkol, kalk och kalkbruk. Bärlager för gårdsplan till 1800-talsbebyggelsen på fastigheten.
6. Rött och gult tegelkross, något grovkornigt. Markbeläggning för gårdsplan.
7. Beigebrunt, torrt kulturlager med grovkornigt grus och lera, tegelstenar och sten. Kompakt till poröst, magert till fett. Uppfyllnadsmassor ovanpå 1800-talsbebyggelsen.
8. Beigebrun, lite fet och något kompakt grovkornig, torr grus med lerinblandning, inslag av tegelkross. Grusad gårdsplan.
9. Grus, tegelbrockor och småsten. Bärlager för befintlig innergård.
10. Kullerstenläggning i grus.

Bilaga 4. Norra sektion

1. Grå, fet, finkornig och något fuktig, kompakt lera med rikligt inslag av träkol, kalkprickar, tegelbitar och djurben. Fynd av kopparknapp. Äldre markhorisont och påförd odlingsjord.
2. Grå, fet lera med inslag av grus, tegel, träkol, kalk och kalkbruk. Bärlager för gårdsplan till 1800-talsbebyggelsen på fastigheten.
3. Gråsvart lerig kulturjord med inslag av kalkfläckar, sten, tegelkross. Finkornig, fet, fuktig och kompakt. Tydlig kontaktyta mot nr 2. Fynd av keramik av typen yngre rödgods och kritpipa. Utjämningslager.
4. Rött och gult tegelkross, något grovkornigt. Markbeläggning för gårdsplan.
5. Brunsvart, lite fet lera och något kompakt grus med grusinblandning, inslag av tegelkross. Gårdsplan med smutslager på grus.
6. Brunröd, finkornig sandig grus, mager och torr samt porös. Tydlig kontaktyta med mot nr 5. Påfört fyllnadslager för gårdsplan.
7. Grus, tegelbrockor och småsten. Bärlager för befintlig innergård.
8. Kullerstenläggning satt i grus

Bilaga 5. Östra sektion

Södra delen av östra sektionen
0,60 m längre österut, se
lagerbeskrivningar nästa sida

Norra delen av Östra sektion

1. Grå, fet, finkornig och något fuktig, kompakt lera med rikligt inslag av träkol, kalkprickar, tegelbitar och djurben. Äldre markhorisont och odlingsjord, påförd.
2. Grå, fet lera med inslag av grus, tegel, träkol, kalk och kalkbruk. Bärlager för gårdsplan till 1800-talsbebyggelsen på fastigheten.
3. Gråsvart, lerigt kulturlager med inslag av gulbrun, sandig lera och rött tegel, -brockor och -kross. Finkornigt och relativt välsorterat, fett och fuktigt. Kompakt med tydlig kontaktyta mot nr 1.
4. Gråsvart, lerigt kulturlager med inslag av kalkfläckar, sten, tegelkross. Finkornigt, fett, fuktigt. Kompakt med tydlig kontaktyta mot nr 2. Fynd av keramik av typen yngre rödgods och kritpipa. Utjämningslager väster om mur.
5. Rött och gult tegelkross, något grovkornigt. Markbeläggning för gårdsplan.
6. Brunsvart, lite fet lera och något kompakt grus med grusinblandning, inslag av tegelkross. Gårdsplan.
7. Gråsvart, lerig kulturjord med inslag av gult/rött tegelkross. Finkornigt, fett, fuktigt på gränsen till torrt, kompakt. Bärlagerlager.
8. Grågul sand med inslag av småsten. Bärlager för befintlig innergård.
9. Gråsvart finkornig sand, porös, välsorterad, torr och mager. Sättsand till kullerstenläggning.
10. Sättsand och kullerstenläggning.

Södra delen av Östra sektion

1. Grå, fet, mycket kompakt, fuktig och finkornig lera. Grundvattnet tränger igenom i botten. Inslag av stora träkol, mycket djurben samt enstaka sten. Tegelbitar överst i fyllningen. Fyllning i tomträna i östvästlig orientering.
2. Ljusgråbeige grusig, torr finkornig lera, något kompakt med inslag av träkol och fåtal inslag av tegelkross och djurben. Fyllning i plundrad syllstensrad.
3. Grå, fet, finkornig och något fuktig, kompakt lera med inslag av träkol, kalkprickar, enstaka tegelbitar och djurben. Äldre markhorisont och utjämningslager.
4. Grå, fet, finkornig och något fuktig kompakt lera med rikligt inslag av träkol, kalkprickar, tegelbitar och djurben. Äldre markhorisont och påförd odlingsjord.
5. Stengrund till byggnad uppförd i rött tegel, troligen sent 1800-tal. Ovanpå stenarna men under tegelmuren dokumenterades finkornig sand som kan ha använts som ett dränerande bärlager.
6. Finkornig, torr, ljus sand. Möjligen dräneringslager för tegelmur.
7. Mur i rött tegel och med grovkornig cementfog. Muren har troligen tillhört en byggnad som varit sammanfogad med byggnaden i norr uppförd år 1885.
8. Gulvitt, sandigt grus med inslag av tegelkross. Torr, mager, porös och välsorterad. Sättsand/bärlager för mur.
9. Gråbrun finkornig kulturjord, torr, mager och kompakt. Välsorterat med tydlig kontaktyta. Utfyllnadslager.
10. Gråbrun finkornig kulturjord, torr, mager och kompakt med småsten och tegelinslag. Välsorterat och tydlig kontaktyta. Utfyllnadslager.

Fyndlista

Kv Sankt Måns 4, FU 2015

Lst.dnr 431-27281-2014

Proj.nr 61000-372

KM 94451:1-9

Fyndnr	Kontext	Material	Sakord	Formtyp	Undertyp	Del	Antal	Vikt, g.	Kommentarer
1	Västra sektion/Lager 1	Järn	Spik				1	19	Avförd
1	Västra sektion/Lager 1	Keramik	Kärl			lyft-upphängningsanordning	1	15	
3	Västra sektion/Lager 4	Glas	kärl		flaska		1	11	Munblåst
3	Västra sektion/Lager 4	Järn	Spik				1	13	Avförd
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl	Stengods, odefinierat	Oidentifierad	mynning - buk	1	9	Mycket finkornig
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	mynning	2	17	
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Fat	mynning - buk	1	16	
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	buk	1	2	
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl	Stengods, odefinierat	Oidentifierad	buk	1	4	
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	mynning - buk	1	5	
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl						
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	buk	2	11	
3	Västra sektion/Lager 4	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	lyft-upphängningsanordning	1	9	
3	Västra sektion/Lager 4	Piplera	Kritpipa			skaft	1	1	

3	Västra sektion/Lager 4	Porslin	Odefinierad	Porslin	Fat	buk - botten	1	4	
3	Västra sektion/Lager 4	Porslin	Odefinierad		Fat	mynning - buk	1	1	
3	Västra sektion/Lager 4	Porslin	Odefinierad				1		
4									
4	Västra sektion/Lager 5	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	mynning - buk	1	7	
4	Västra sektion/Lager 5	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	mynning - buk	1	17	
4	Västra sektion/Lager 5	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat		buk	1	6	
5	Västra sektion/Lager 6	Porslin	Fat			Mynning	1	3	
6	Norra sektion/Lager 1	Koppar	Knapp				1	1	Som en handgjord tryckknapp, möjligen har det funnits ett fäste
7	Norra sektion/Lager 3	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	botten	1	22	
8	Sektion mot öster/Lager 4	Piplera	Kritpipa			Skaft	1	4	klack
9	Östra sektion/Lager 6	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Fat	mynning	1	5	

Arkeologiska arkivrapporter från Lund har övergått i serien Kulturmiljörapporter fr.o.m. 2013.
I serien Kulturmiljörapporter har utgivits:

2015

- 2015:1 Flyinge 22:49, Lunds kommun. Antikvarisk medverkan 2013-2014. Carita Melchert.
2015:2 Kv Botanicum 15, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2014. Nicklas Kronroth och Aja Guldåker.
2015:3 Kv Fredrik 8, Ystad. Arkeologisk förundersökning 2014. Aja Guldåker.
2015:4 Kv Tegnér 1, Lund. Geoteknisk undersökning m fl 2014. Aja Guldåker.
2015:5 Kv Bävern 1, Trelleborg. Översiktlig förundersökning. 2014. Ivan Balic.
2015:6 Utbyggnad av Södra stambanan, sträckan Flackarp – Lund C. Arkeologisk utredning steg 1 2014. Ivan Balic & Johan Wallin.
2015:7 Adelgatan. Arkeologisk förundersökning 2013. Aja Guldåker.
2015:8 Stora Råby 34:16, Stora Råby fornlämning nr 10:1 i Stora Råby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2015. Aja Guldåker.
2015:9 Kv Sankt Mikael 16, Lund. Arkeologisk förundersökning och geoteknisk undersökning 2014. Aja Guldåker & Ivan Balic.
2015:10 Innerstaden 2:1, Stortorget, Lund. Arkeologisk förundersökning 2014. Nicklas Kronroth.
2015:11 Trafikplats Gastelyckan – Lund Norra. Arkeologisk utredning 2015. Mattias Karlsson.
2015:12 Fjärrvärme mm i Lunds kommun, Skåne. Arkeologiska förundersökningar 2010-2011. Aja Guldåker.
2015:13 Trädgårdsarkeologisk förundersökning vid Ulefos Hovedgaard i Norge, 2015. Aja Guldåker.
2015:14 Kv Sankt Måns 4, Lund. Arkeologisk förundersökning 2015. Aja Guldåker.